

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Факультет економіки та бізнесу
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
(<http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=937>)

Викладач	д.е.н., професор Тетяна ЯВОРСЬКА http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/yavorska-tetyana-ivanivna/
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» спрямована на формування у здобувачів другого освітньо-професійного рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо вивчення особливостей структурної побудови при проведенні наукового дослідження, стильові особливості тексту, форми подання окремих видів текстового та ілюстративного матеріалу, умови використання різних методів дослідження, форм та методів обробки інформації, принципів написання магістерської роботи та її оформлення. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутності науки як особливої форми людської діяльності та її сфери; система закономірностей, з якими пов'язано сучасний розвиток науки; класифікація наукових знань; об'єкт, предмет, та мета наукового дослідження; сутність науково – дослідницької діяльності; класифікація наукових досліджень за основними напрямками; сутність інформації та інформаційної діяльності та її класифікація залежно від призначення та змісту; умовний поділ інформаційних документів на первинні та вторинні; економічна інформація та її класифікація; методи обробки первинної інформації; поняття методології, методики та класифікація методів дослідження; умовний поділ загальнонаукових методів, які використовуються в теоретичних і емпіричних дослідженнях; загально – наукові методи, що використовуються на теоретичному рівні дослідження; загальнонаукові методи, що використовуються як на теоретичному, так і на емпіричному рівнях дослідження; загальнонаукові методи емпіричного дослідження; дві групи конкретно-наукових методів дослідження: соціально – економічної статистики та економіко-математичні методи; сутність методів соціально-економічного прогнозування; структурні особливості наукових робіт та їх стиль; композиція курсових та кваліфікаційних робіт; сутність дипломної роботи магістра як кваліфікаційного дослідження.

Метою вивчення дисципліни є надання студентам теоретичних знань і практичних навичок з питань суті та організації наукових досліджень, їх методики та правильного обрання об'єкта та предмета дослідження, критеріїв та

системи оцінюваних показників, алгоритму виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Завдання дисципліни полягає у ознайомленні з основними поняттями, категоріями та методологією наукових досліджень; набутті практичних навичок застосування загальнонаукових та конкретно-наукових методів економічних досліджень; формуванні навичок організації процесу наукового дослідження; розвитку умінь роботи з джерелами інформації у процесі наукового дослідження; стимулюванні пошукової активності, прагнення до творчого пошуку.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуває в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»	ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.	ФК1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних або біржових структур. ФК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній або біржовій діяльності. ФК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній або біржовій діяльності.	РН4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп. РН5. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності. РН8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. РН11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур. РН13. Вміти використовувати методи та методики проведення наукових та прикладних досліджень. РН14. Прогнозувати розвиток економічних процесів та економічних показників підприємницької діяльності.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Основні поняття, які визначають суть наукових досліджень.
2. Організація наукових досліджень.
3. Інформаційне забезпечення наукової діяльності.
4. Загальні методи наукових досліджень.
5. Методи соціально-економічної статистики.
6. Методи соціально-економічного прогнозування.
7. Оформлення результатів наукових досліджень.
8. Методика написання кваліфікаційної роботи магістра.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Поняття про науку, сутність та основні її визначення.
2. Класифікація наукових досліджень та форми оформлення їх

результатів.

3. Призначення основних видів інформації, суть методів обробки первинної інформації.
4. Поняття методології, методики, методів, техніки та способів дослідження.
5. Види економіко-статистичних методів та їх поділ на методи і прийоми обробки даних і методи і прийоми аналізу.
6. Методи прогнозування, які найбільш широко використовуються в соціально-економічних дослідженнях.
7. Види наукових досліджень, науковий стиль їх оформлення.
8. Сутність дипломного проектування та складові кваліфікаційної роботи магістра.

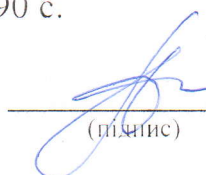
Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання та значною мірою залежить від його систематичності та виконання завдань на освітньому порталі ТДАТУ. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на освітньому порталі університету. Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, модульних контролів та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Андрійчук В. Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі : навч. посібник / [В. Г. Андрійчук]. – Київ : КНЕУ, 2018. – 491, [5] с.
2. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва – Х.: ХНАУ, 2017. – 272 с.
3. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. – 607 с. ISBN 978-966-439-974-3.
4. Яворська Т. І. Методологія та організація наукових досліджень: курс лекцій. Мелітополь: Люкс, 2020. 190 с.

Гарант освітньої програми

Лариса АНДРЕЄВА

(підпис)